

บทที่ 4

การประเมินความสำคัญ ของ “TASK”

เรียบเรียงโดย :
พศ.ดร.สุราษฎร์ พรหมจันทร์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
UJW.

1. ความจำเป็นที่ต้องประเมิน ความสำคัญของ Task

Task ต่าง ๆ ที่ผู้พัฒนาหลักสูตรรายวิชาได้จากการวิเคราะห์งาน (Job) นั้น หากจะพิจารณาถึงความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกแล้ว จะเห็นได้ว่า Task สำหรับงานแต่ละงาน มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกไม่เท่าเทียมกัน กล่าวคือ บาง Task บางใช้ในการทำงานบ่อยครั้งมาก แต่บาง Task นาน ๆ ถึงจะได้ใช้กันครั้งหนึ่ง บาง Task มีความสำคัญต่องานมาก ซึ่งหากขาด Task นี้ไปแล้ว จะไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้เลย แต่ทว่าบาง Task มีความสำคัญน้อยหรือมีผลต่อการทำงานน้อยมาก

ดังนั้น ก่อนที่จะตัดสินใจว่า Task ใดบ้างควรหรือไม่ควรจัดการเรียนการสอน หรือทำการฝึก สำหรับงานต่าง ๆ ในหลักสูตรรายวิชาที่ทำการพัฒนานั้น ก็ควรที่จะได้ทำการประเมินความสำคัญของ Task ให้เด่นชัดเสียก่อน

2. เกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมิน ความสำคัญของ Task

การตัดสินใจว่าจะจัดการเรียนการสอนหรือฝึกหัดหรือไม่อย่างไร สำหรับแต่ละ Task มีเกณฑ์พิจารณาหลัก ๆ ก็คือ (1) ความสำคัญต่องาน (2) ความถี่ในการใช้ทำงาน และ (3) ความยากในการเรียนการฝึก ดังรูปที่ 4-1

The three questions about each task :

1. How important is the successful performance of the task to the success of the job ?
2. How frequency is the task performed?
3. How difficult is this task to perform?

รูปที่ 4-1 ประเด็นต่าง ๆ ในการประเมินความสำคัญของ Task

1. ความสำคัญต่องาน (Importance to the job)

ความสำคัญของ Task ต่องาน เป็นการพิจารณาว่า ถ้ามีหรือไม่มี Task นั้น ๆ แล้ว ผู้ทำงาน จะทำงานที่ต้องการได้หรือไม่เพียงใด ข้อมูลในการพิจารณา ทำโดยการสอบถามผู้ที่ทำงานใน Job นั้นหลาย ๆ คน หรือใช้ประสบการณ์ซึ่งเคยทำงานใน Job นั้น ๆ มาแล้วเป็นข้อมูลการพิจารณา ใช้ สัญลักษณ์ X I O ประเมินความสำคัญของแต่ละ Task ดังนี้

- X หมายถึง Task นั้น มีความสำคัญต่อ Job ที่ทำมาก ถ้าขาด Task นี้ไปแล้ว จะไม่สามารถทำงานใน Job นั้นได้เลย เป็น Task ที่ต้องมีการฝึกหัดหรือจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน
- I หมายถึง Task นั้น มีความสำคัญต่อ Job ที่ทำ และจะช่วยให้การเรียน Task อื่นๆ บรรลุผลได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็น Task ที่ต้องมีการฝึกหัดหรือจัดการเรียนการสอน
- O หมายถึง Task นั้น มีความสำคัญต่อ Job ที่ทำน้อย อาจไม่จำเป็นจะต้องฝึกหัดหรือจัดการเรียนการสอน ถ้าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เองจากการทำงานจริง หรือโดยอาศัยประสบการณ์จาก Task อื่น ๆ ใน Job นั้น

2. ความถี่ในการใช้ทำงาน (Frequency of performance)

นอกเสียจากความสำคัญของ Task ต่องานแล้ว การจัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีความสามารถตามที่ต้องการนั้นจะต้องพิจารณาถึงความถี่ในการใช้ Task ทำงานใน Job นั้น ๆ ด้วย กล่าวคือ บาง Task ใช้ในการทำงานบ่อยครั้งมาก แต่บาง Task นาน ๆ ถึงจะได้ใช้ครั้งหนึ่ง ข้อมูลในการพิจารณาความบ่อยครั้งในการทำงานนี้ อาจได้มาจากการสอบถามคนที่ทำงานนั้นอยู่ หรือใช้ประสบการณ์ซึ่งตนเองเคยได้ทำงานใน Job นั้นมาแล้วก็ได้ โดยระบุ X I O แทนความถี่ในการทำงานดังนี้

- X สำหรับ Task ที่กระทำกันอยู่ทุก ๆ ครั้ง ที่ทำงานใน Job นั้น
- I สำหรับ Task ที่กระทำบ่อยครั้ง ในการทำงานใน Job นั้น
- O สำหรับ Task ที่กระทำนาน ๆ ครั้ง ในการทำงานกับ Job นั้น

ความถี่ในการทำงานบ่อยครั้งกับนาน ๆ ครั้ง มีความแตกต่างกันคือ Task ที่ใช้ในการทำงานนาน ๆ ครั้ง หมายถึง ใช้ Task นั้นสำหรับการทำงานใน Job หนึ่ง ๆ ไม่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์ เช่น ในการทำงานเฉลี่ย 10 ครั้ง ใช้ Task บากร่องแนวเลื่อยแค่ 2 ครั้ง ก็แสดงว่าใช้ Task นั้นนาน ๆ ครั้ง ส่วน Task ที่ใช้ในการทำงานบ่อยครั้ง หมายถึง ใช้ Task นั้นสำหรับการทำงานใน Job หนึ่ง ๆ เกือบจะทุกครั้ง (หรือไม่น้อยกว่า 50 เปอร์เซ็นต์) เช่น ในการทำงานเฉลี่ยมือ 10 ครั้ง ต้องใช้ Task จับยึดชิ้นงานเข้ากับอุปกรณ์ 8 ครั้ง ก็แสดงว่าใช้ Task นี้บ่อยครั้ง เป็นต้น

ข้อสำคัญในการระบุความถี่ในการใช้ Task ทำงาน ก็คือ จะต้องพิจารณาถึงแต่เฉพาะ เรื่อง ความถี่ในการใช้ทำงานนั้น ๆ เพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงว่า Task นั้นมีความสำคัญต่อ Job มากหรือน้อยเพียงใด

3. ความยากในการเรียนการฝึก (Learning Difficulty)

การพิจารณาความยากในการเรียนการฝึกสำหรับ Task หนึ่ง ๆ ที่ใช้ในการทำงานนั้น ทำได้ โดยการสอบถามผู้ที่ทำงานซึ่งใช้ Task นั้นอยู่ หรือใช้ประสบการณ์ที่เคยได้ รับการฝึก Task นั้น มาแล้วก็ได้ โดยประเมินระดับความยากในการเรียนหรือการฝึก Task แต่ละ Task ดังนี้

- 3 หมายถึง Task นั้นเรียนหรือฝึกได้ยากมาก
- 2 หมายถึง Task นั้นเรียนหรือฝึกค่อนข้างยาก
- 1 หมายถึง Task นั้นง่ายต่อการเรียนหรือการฝึก

ตัวอย่าง

TASK VALUATION SHEET

รายวิชา : งานฝึกฝีมือ

งาน (Job) : งานเจาะ

Steps (Tasks) ในการทำงาน	ประเมิน			หมายเหตุ
	I	F	D	
1. อ่านแบบเจาะได้ถูกต้อง	x	x	1	
2. เตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับงานเจาะ	x	x	1	
3. เตรียมชิ้นงานที่จะเจาะตามแบบได้	x	x	2	
4. จับยึดชิ้นงานเข้ากับอุปกรณ์จับยึดได้	x	x	1	
5. เลือกใช้ดอกสว่านได้อย่างเหมาะสม	x	x	1	
6. ประกอบ/ถอดดอกสว่านกับอุปกรณ์	x	x	1	
7. ตั้งความเร็วรอบเครื่องเจาะ	x	x	2	
8. Operated เครื่องเจาะได้	x	x	1	
9. เจาะนำศูนย์ชิ้นงานได้	x	x	2	
10. เจาะชิ้นงานตามแบบต้องการ	x	x	3	
11. ถัดดอกสว่านได้	x	1	3	

รายวิชา : งานฝึกฝีมือ

งาน (Job) : งานเจาะ (ต่อ)

Steps (Tasks) ในการทำงาน	ประเมิน			หมายเหตุ
	I	F	D	
12. แก้ปัญหาต่าง ๆ ในงานเจาะ	x	1	3	
13. ตรวจสอบความถูกต้องของรูเจาะ	x	x	1	
14. ฯลฯ				

Note : I = Importance to the job F = Frequency of performance D = Learning difficulty

3. การตัดสินใจเลือก Task เพื่อการเรียนการฝึก

จากข้อมูลการพิจารณา Task ในประเด็นต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า บาง Task มีความสำคัญต่องานสูง ใช้ในการทำงานบ่อยครั้ง มาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัด การเรียน หรือการฝึก แต่ทว่า บาง Task มีความสำคัญต่องานน้อยมาก อีกทั้งใช้ในงาน น้อยครั้งด้วย เมื่อดูที่ความยากในการเรียนแล้ว เห็นว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้จากการทำงาน เพราะ เป็น Task ที่ง่าย ผู้พัฒนาหลักสูตรรายวิชาอาจตัด Task นั้นออก หรือให้ความสำคัญรองลงมา ก็ได้ ซึ่งอาจสรุปแนวทางในการตัดสินใจเลือก Task ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการฝึกได้ ดังนี้

รายการ	I	F	D	หมายเหตุ
จะต้องเก็บเอาไว้	x	x	3	Task ที่คะแนนประเมินอยู่ในระดับสี่เท่า อาจตัดออก
อาจตัดออกไป	0	0	1	ไปหรือให้ความสำคัญในระดับรอง ๆ ลงมา

รูปที่ 4-2 เกณฑ์การประเมินความสำคัญของ Task เพื่อการเรียนหรือการฝึก

อย่างไรก็ดี การประเมินผล Task จากคะแนนที่ให้ไว้ตามรูปข้างต้น อาจไม่เห็นข้อสรุปที่เด่นชัดแน่นอนเหมือนตัวเลขทางคณิตศาสตร์ แต่ต้องใช้เหตุผลจากหลาย ๆ ทางมาประกอบกัน ในทางปฏิบัติมีข้อคำนึงถึงในการประเมินผล Task ของงานต่าง ๆ กล่าวคือ การพิจารณาว่า Task ใดควรจัดการเรียนการฝึกหรือไม่นั้น ให้ความสำคัญต่องานเป็นอันดับแรก หลังจากนั้นจึงมาพิจารณาที่ความยากในการเรียนการฝึก และประเด็นสุดท้ายดูที่ความถี่ในการใช้ Task ทำงานใน Job นั้น ๆ ดูตัวอย่างด้านล่างประกอบ

TASK VALUATION SHEET

รายวิชา : งานฝึกฝีมือ

งาน (Job) : งานเลื่อย

Steps (Tasks) ในการทำงาน	ประเมิน			หมายเหตุ
	I	F	D	
1. อ่านแบบงานเลื่อยได้	x	x	1	
2. Lay-out ชิ้นงานที่จะเลื่อยได้	x	x	2	
3. จับยึดชิ้นงานที่จะเลื่อยได้	x	x	1	
4. เลือกชนิด/ขนาดของใบเลื่อยได้	x	x	2	
5. ประกอบใบเลื่อยเข้ากับโครงเลื่อย	x	x	1	
6. บากร่องตรงแนวที่จะเลื่อย*	o	o	1	ตัดออกหรือให้ความ
7. เลื่อยชิ้นงานตามแบบกำหนด	x	x	3	สำคัญรองลงมา
8. แก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการเลื่อย	x	x	3	
9. วัดและตรวจสอบขนาดชิ้นงานเลื่อย	x	x	1	
10. ฯลฯ				

Note : I = Importance to the job F = Frequency of performance D = Learning difficulty

* [Step หรือ Task ข้อ 6 ตัดออกหรือให้ความสำคัญรองลงมาในงานเลื่อย เพราะคะแนนจากการประเมินความสำคัญน้อย]

4. ประโยชน์ของการพิจารณา

Task ในระดับต่าง ๆ

จากการพิจารณา Task ในประเด็นที่สำคัญ คือ ความสำคัญต่องาน ความถี่ในการใช้ทำงานและความยากในการเรียนการฝึกนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ต่อการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. ความสำคัญของ Task ในงานต่าง ๆ เป็นข้อมูลในการตัดสินใจโดยจะคงไว้หรือตัด Task บาง Task ออกไป กล่าวคือ Task ที่มีระดับความสำคัญมากและสำคัญ จำเป็นจะต้องคงไว้ในจัดการเรียนการสอน ส่วน Task ที่ไม่สำคัญถ้าหากไม่มีเวลาพอ หรือเครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนการฝึกไม่พร้อมก็อาจตัดทิ้งไปได้

2. ความถี่ในการใช้ทำงาน Task ใดถูกใช้บ่อยครั้งมากในการทำงาน ก็มีแนวโน้มที่จะต้องใช้บ่อยครั้งในการเรียนการฝึกด้วย จึงเป็นข้อพิจารณาในการจัดเรียงลำดับของ Task และ Job ใน Course ที่จะทำการพัฒนาด้วย กล่าวคือ Task ใดที่ถูกใช้บ่อย ควรที่จะจัดการเรียนการสอนหรือ การฝึกก่อน เป็นต้น

3. ความยากในการเรียนหรือการฝึก จะเกี่ยวข้องกับปริมาณ และ/หรือ จำนวนครั้งที่ต้องจัดประสบการณ์ให้ แก่ผู้เรียน กล่าวคือ ถ้าจะให้ผู้เรียนเรียนรู้ใน Task ที่ยาก จำเป็นต้องอาศัยจำนวนครั้งในการเรียนการฝึกและความละเอียดลึกซึ้งของเนื้อหาที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

5. สรุปการเรียนรู้

การที่จะให้ผู้เรียนทำงานใน Job หนึ่ง ๆ ให้บรรลุผลนั้น การเรียนการสอนหรือการฝึกก็ต้องจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีความสามารถ (Task) ตามที่งานนั้นต้องการ อย่างไรก็ดี หากเราพิจารณาถึง Task ต่าง ๆ ของงาน (Job) หนึ่ง ๆ แล้ว จะเห็นได้ว่า Task บางอันจะต้องจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกจริงเพราะเป็น Task ที่ยากในการเรียนรู้ แต่ทว่าบาง Task อาจจะไม่จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกก็ได้ ทั้งนี้เพราะว่าเป็น Task ที่ง่ายต่อการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนอาจเรียนรู้ได้เองจากการทำงาน หรือจากการเรียนการฝึก Task อื่น ๆ มา

ดังนั้น ก่อนที่จะตัดสินใจว่า Task ใดบ้างควรจัดการเรียนการฝึก Task ใดควรตัดออกไปในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา จำเป็นที่จะต้องมีการประเมินความสำคัญของ Task แต่ละอันเสียก่อน โดยพิจารณาประเด็นต่าง ๆ คือ (1) ความสำคัญต่องาน (2) ความถี่ในการใช้ทำงาน และ (3) ความยากในการเรียนหรือการฝึก การตัดสินใจทำโดยดูที่คะแนนความสำคัญต่องานเป็น ประเด็นแรก จากนั้นจึงมาพิจารณาความยากในการเรียนการฝึกและดูความถี่ในการใช้งานเป็นประเด็นสุดท้าย

การประเมินความสำคัญของ Task นอกจากจะให้ข้อมูลว่า Task ไດควรจัดการเรียนการฝึก หรือไม่แล้วนั้น ยังมีประโยชน์ในการจัดลำดับบทเรียนในการเรียนการสอน และความละเอียด ลึกซึ้งของการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

6. คำถามท้ายบท

1. Task ของงานต่าง ๆ ที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว ทำไมจึงต้องมีการประเมินความสำคัญ ก่อนที่จะพิจารณาจัดการเรียนการสอน
2. Task ของงานใดงานหนึ่ง มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประเมินความสำคัญอย่างไรบ้าง จงอธิบายอย่างละเอียด
3. การประเมินความสำคัญของ Task ในประเด็นต่าง ๆ ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาอย่างไรบ้าง
4. ถ้าเรานำข้อมูลจากการวิเคราะห์งานไปพิจารณาจัดการเรียนการสอนเลย โดยไม่ได้มีการประเมินความสำคัญของ Task ในแต่ละงาน จะมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรรายวิชานั้นอย่างไรบ้าง

7. เอกสารอ้างอิง

1. Mager, R.F. and Beach, K.M, **Developing Vocational Instruction**, Belmont; Fearon Publishing, 1967.
2. Romiszowski, A.J. **Designing Instructional Systems**, New York; Nichols Publishing, 1981.